

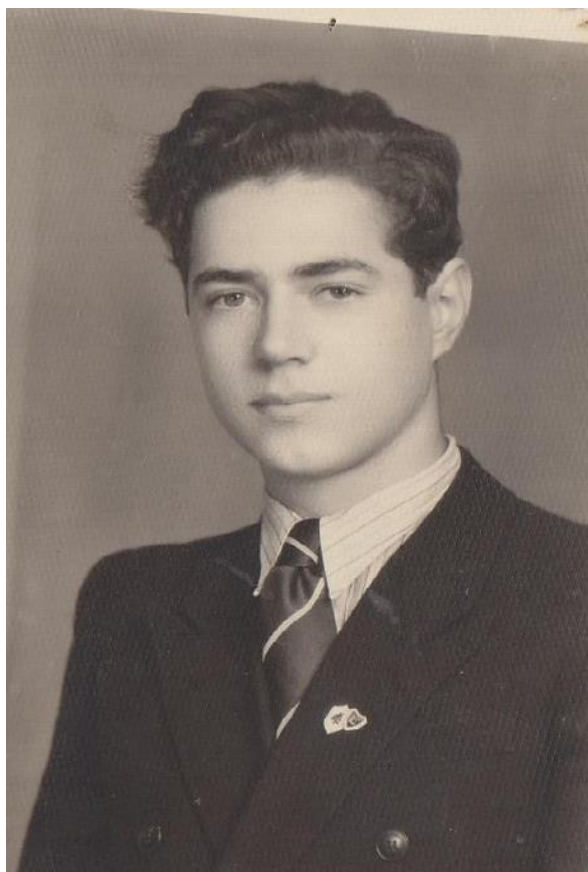
Fotóalbum

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Rövidnadrágos koromból
A fénykép készítésének helye:	Szák
A fénykép készítésének ideje:	1943
A képen:	Magyar László

Ez a kép 1943 májusában készült rólam szülőfalumban, Szákon.

Hamarosan kiszakadtam ebből a környezetből, amikor 1943 őszén a Soproni Líceumba kerültem, és a Lidó, a Líceumi Lakóotthon lakója lettem.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	A gimnazista
A fénykép készítésének helye:	Pápa
A fénykép készítésének ideje:	1948
A képen:	Magyar László

1948. Pápán – 16 évesen. A Soproni Líceum államosítását követően Pápán folytattam tanulmányaimat, amikor hatodikos gimnazista lettem. Időnként elgondolkodom, hogy az emlékeim valóságosak-e, vagy egy diákgregény színes lapjairól léptek elé. Valószínű, hogy nem mindenki azt élte át Pápán, amit én, de visszatekintve az életemre, látom, hogy a pápai évek meghatározó hatással voltak rám. Visszatekintve rácsodálkozom, mennyi megbecsülést kaptam tanáraimtól, és mennyi kitüntető feladatot, ha akkor talán nem is éreztem annak.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Családi kép
A fénykép készítésének helye:	Szák
A fénykép készítésének ideje:	1950-es évek eleje
Kulcsfigurák:	Antal Gizella, Magyar Géza

Családi fotó, kb. az 1950-es évek elejéről. Fent balról Magyar Géza, Magyar Ilona, Magyar László és dr.Szecsődy Béla, nővérem férje. Ülnek a szülők: Antal Gizella és Magyar Géza. Édesapám 1910. június 29-vel lett száki lelkész. Édesanyám 19 éves volt, amikor 1915. április 27-én házasságot kötöttek. A falvakban csak kevés tanult ember élt, és közülük kevesen értettek a gazdálkodáshoz, a számvitelhez. Minden bizonnyal lelkésztársa, Piri Károly szendi lelkész beszélte rá édesapámat, hogy hozza rendbe, vállalja el a hitelszövetkezet vezetését. Azzal a feltétellel vállalta el, hogy a két falu – Szend és Szák – közösen hozza létre a hitelszövetkezetet, és a hivatali helyiség Szákon legyen, hogy a hivatali napokon ne édesapámnak kelljen átjárnia a szomszéd faluba. Nagy, az egész falu társadalmát érintő szolgálata volt édesapámnak Szákon a Hangya szövetkezet megszervezése és felfejlesztése is, valamint a földbérlo szövetkezet megszervezése és működtetése. 1948 után mindez már megszűnt, és a földjeinket is fel kellett ajánlani az államnak.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	A száki paplak előtt
A fénykép készítésének helye:	Szák
a fénykép készítésének ideje:	1948 körül
Kulcsfigura:	Magyar Géza

Családi fotó, kb. 1948-ból, a száki paplak előtt. Én baloldalon állok, mellettem édesapám, Magyar Géza, édesanyám, Antal Gizella, jobboldalt Géza bátyám.

Bátyám kicsi korától kezdve vonzódott a növényekhez, állatokhoz, szüleim pedig földvásárlásokkal támogatták, hogy felnőve sikeres gazdálkodó legyen. Kitűnő érettségivel jelentkezett a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemre, aminek elvégzése után 1941 decemberéig egyetemi tanársegéd volt, közben doktori vizsgát tett mezőgazdasági tudományokból. Mivel gazdálkodási gyakorlatot akart szerezni, 1942-ben gazdasági segédtsízt volt a Tolna megyei Fürgeden, '43-ban a Taktaharkány melletti Jajhalmán, majd később a Tápíószentmárton közelében lévő Sőregpusztán. Innen kapott meghívást az egyetem pátyi tangazdaságának intézői állására. Állását 1944. január 1-jén foglalta el. 1946 tavaszán azonban B-listázták, és hazaköltözött – a semmiből kezdte újra. Sok nehézséggel küszködve 1948 szeptemberéig gazdálkodott otthon, október elején azonban a földeket fel kellett ajánlani az államnak, a bátyámnak pedig felajánlottak egy brigádvezetői állást Tizzasülyön a rizsföldeknél.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Teológusok
A fénykép készítésének helye:	Budapest
A fénykép készítésének ideje:	1952
Kulcsfigura:	Magyar László

Teológus hallgatók 1952 tavaszán. Balról jobbra: Bláry Lajos, Pónya László, Missura Tibor, Magyar László, Szelényi Zoltán és Károlyi Erzsébet.

Amikor a teológiára elfogadták a jelentkezésemet, egyúttal azt is közölték, hogy felvételi vizsgát kell tenni és hogy mi a felvételi vizsga anyaga. Tudtommal se előtte, se utána nem volt ilyen. A teológiát azon a nyáron költöztették fel Sopronból Budapestre. A hallgatók létszáma közel 120 volt, ezt akarták csökkenteni. Úgy emlékszem, hogy 12-en voltunk jelentkezők, ebből hatunkat vettek fel úgy, hogy négynek egy-egy tárgyból pótlólag is vizsgázni kellett. A jelentkezők között egy lány volt, Károlyi Erzsike Nyíregyházáról. Neki és nekem nem kellett pótlólag vizsgáznunk. A vizsgákon Dezséry és Vető püspökök is jelen voltak. Szeptemberben, amikor a teológiai előadások kezdésének az ideje volt, még mindig nem fejeződött be a költözködés Sopronból Budapestre. Még 1951-ben sem volt tisztázott, hogy mi annak az intézetnek a hivatalos neve, ahol a lelkészképzés folyik. Főiskola? Akadémia? Szeminárium? Végül a Teológiai Akadémia elnevezést használták.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	A teológia csapata
A fénykép készítésének helye:	Budapest
A fénykép készítésének ideje:	1955
Kulcsfigura:	Magyar László

A teológia labdarúgócsapata, 1955 tavaszán. Felső sor balról: Szépfalusi István, Bárdosy Tibor, Kecskés Gyula, Labossa László, Ittész Gábor, Magassy Sándor. Középső sor: Szlovák Kálmán, Magyar László, Puskás János. Alsó sor: Dedinszky Tamás, Dorn Vilmos, Nagy Ferenc.

Hatéves korom táján kaptam egy futball labdát. Jó labdaérezésem volt, 15 éves koromban már a Soproni Líceum válogatottjában játszottam. Legjobb barátaimat, akikkel nem csak egy osztályba jártunk, de egy hálóteremben is aludtunk, szintén a focinak köszönhettem. Sokfelől verődünk össze, nem ismertük egymást, de az pár nap alatt kiderült, ki mit ér a pályán. Amikor tanítás és ebéd után hazaértem, letettem a táskámat, s ha az idő engedte, már húztam is lábamra a tornacipőt, és indultam a licista pályára focizni, ahol hatan-nyolcan mindig összeverődünk.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Adventi otthon-óra
A fénykép készítésének helye:	Budapest
A fénykép készítésének ideje:	1955 körül

Adventi otthon-óra a Hűvösvölgyben kb. 1955-ben. A karácsonyfánál Deli Ernő, mellette az ablak előtt Madocsai Miklós, Veöreös Imréné. Az asztalnál elől: Puskás János (a bajuszos), Missura Tibor, Károlyi Erzsébet, Nagy Erzsébet, én háttal, az asztal végén.

Teológuskoromban folyton költöztünk. Amikor a Fasori Gimnáziumot is államosították 1953-ban, a Teológiai Akadémiának is el kellett hagynia az épületet, mert az pedagógiai továbbképző központ lett. Mivel az egyháznak az épületeit elvették, az állam adott helyet, ahová az Akadémia költözhetett. Ez a Lendvay utca 28. volt, eredetileg egy nagykereskedő háza, szép belső, galériás kiképzéssel. Én már nem voltam az Akadémia hallgatója, amikor innen is el kellett költözni, mert az Állami Egyházügyi Hivatal székhelyéül nézték ki; akkor a Teológiai Akadémiát az Üllői út 24. szám alá zsúfolták.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Lelkészszentelés
A fénykép készítésének helye:	Celldömölk
A fénykép készítésének ideje:	1958
Kulcsfigurák:	Nagy István, Vető Lajos

Nagy István felszentelése Celldömölkön, 1958. július 6. Balról Magyar László, Józsa Márton, Csengődy László, Vető Lajos püspök, Tekus Ottó, Nagy István, Mesterházi Sándor, dr. Nagy Gyula, Pintér János, Csákó Gyula püspöki titkár és Bánfi Béla.

Itt még kissomlyói lelkészként vagyok, mert majd 1958 augusztusában kerültem Magyarbólyra. Augusztus 18-án iktatott be a gyülekezet lelkészi állásába Káldy Zoltán esperes.

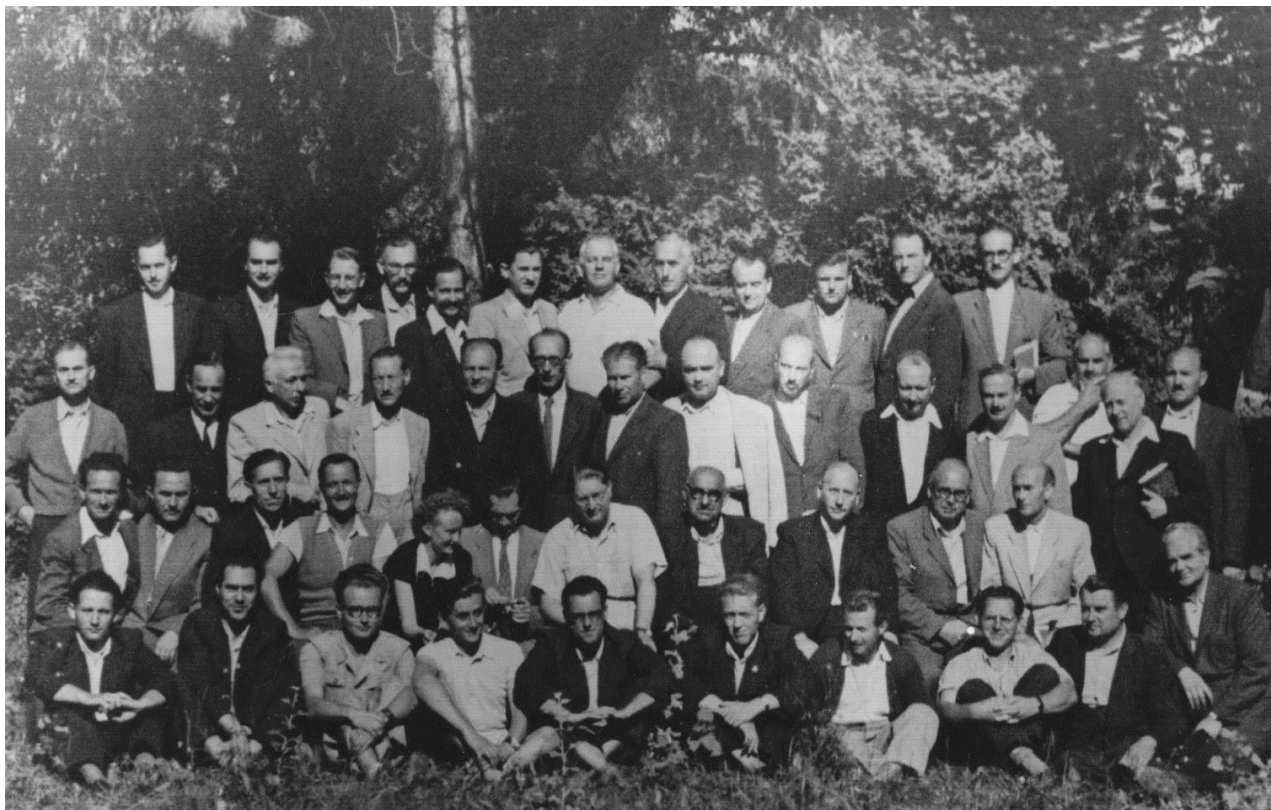

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Konfirmandusokkal
A fénykép készítésének helye:	Siklós
A fénykép készítésének ideje:	1959
Kulcsfigura:	Magyar László

Siklósi konfirmandusokkal 1959-ben, Kasza Évával, Hütter Jánossal és Hütter Erzsébettel.

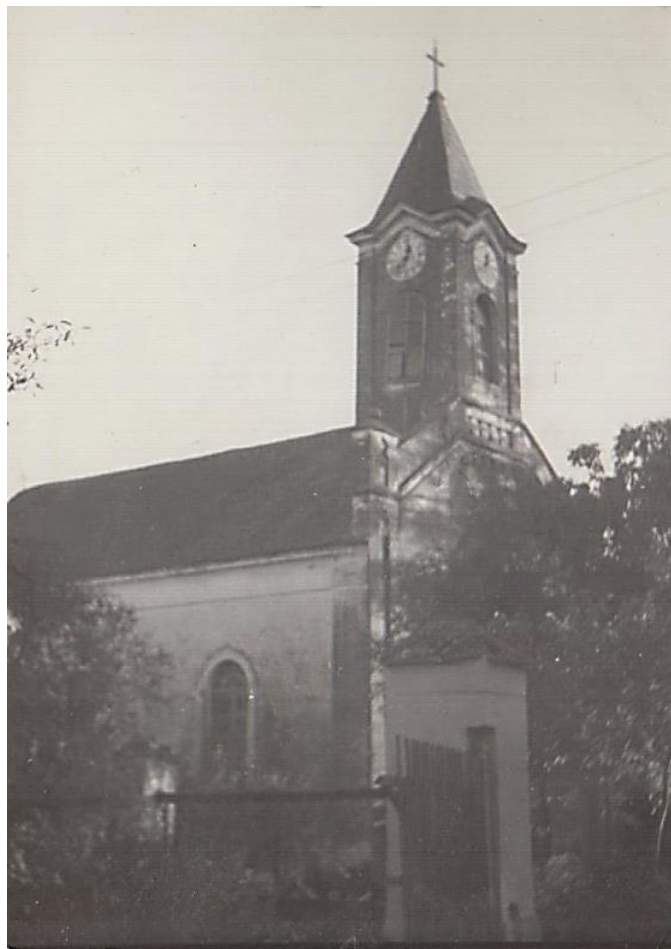
1956. július 6-i felszentelésemet követően az első segédlelkészi állomáshelyem volt Siklós. Az ott lakó evangélikusok száma a százat se érte el. Pár hónapos gyülekezetszervező munkámat azért kellett abbahagynom, mert Túróczy püspök úr visszavett az Északi Egyházkerületbe, és december 15-ével az ózdi gyülekezetbe küldött segédlelkésznek. Amikor Magyarbólyra kerültem, Siklós még önálló gyülekezet volt, Vértesi Rudolfék kerültek Siklóstra. Aztán 1959-ben mint magyarbólyi parókus lelkész kaptam meg újra Siklóst, ahol a legtöbb gyülekezeti tagot akkor már ismertem.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Lelkészkonferencia
A fénykép készítésének helye:	Fót
A fénykép készítésének ideje:	1956
Kulcsfigura:	Magyar László

Fóti lelkészkonferencia, 1956. szeptember 4-7.

Balról fent: Szentpéteri Péter (Csengőd), Kiss Béla (Pálfa), Foltin Brúnó (Sopronbánfalva), Kiss János (Kapolcs), Hernád Tibor (Gyenesdiás), Medvei Mátyás (Galgagyörk), Erős Sándor (Gödöllő) Zsenberovszki J. (Tótkomlós), Fliegenschnee Frigyes (Kőszeg), Klenner Gyula (Alsónána), Ormos Elek (Mohács), Kovács Géza (Győr-Nádorváros). 2.sor: Polony Zoltán (Csákvár), Csóváry Dezső (Kétfodony), Kürtösi Kálmán (Pestújhely), Kiss Benő (Pusztaszekeres), Feszt Miklós (Nagybánhegyes), Bártfay Lajos (Mezőtúr), Zátonyi Pál (Csabacsüd), Visontai Róbert (Budafok), Benes Miklós (Budavár), Weiszer Elek (Miskolc), Molnár Gyula (Esztergom), Gabányi Géza (Csépa), Danhauser László (Buda-hegyvidék), Benkóczi Dániel (Szeged). 3.sor: Dubovai Géza (Kaposvár), Jurányi István (Vác), Tihanyi János (Egyházaskozár), Ponicsán Imre (Kiskőrös), Bácskai Gusztávné (Szarvas), Tessényi Kornél (püspöki titkár, Budapest), Groó Gyula (Pesthidegkút), Schlitt Gyula (Bonyhád) Scholz László (Bp-Zugló), Sokorai Miklós (Szombathely), Várad Lajos (Bp-Vár), Sztehlo Gábor (diakóniai ügyvivő). Alsó sor: Halasi Endre (Komádi), Magyar László (Siklós), Missura Tibor (Veszprém), Bolla Árpád (Bp. Rákospalota), Simonfay Ferenc (Rudabánya), Kovács Pál (Szarvas), Pethő István (Magyarbánhegyes), Józsa Márton (Celldömölk), Zászkaliczky Pál (Fót).

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	A magyarbólyi templom
A fénykép készítésének helye:	Magyarbóly
A fénykép készítésének ideje:	1950-es évek

A magyarbólyi templom, 1950-es évek. Magyarbólyi beiktatásommal életemnek új és izgalmas időszaka kezdődött. Magyarbólyra eljutni se volt egyszerű dolog, a határsávban volt, és a nem ott lakóknak rendőrségi engedélyt kellett kérni, hogy beléphessenek. A gyülekezet területén három templom volt, mind a háromnak javításra szorult a toronysüvege. A magyarbólyi volt a legrosszabb állapotban, ott a faszerkezetet is ki kellett cserélni. Ácsot sem volt könnyű találni, és bádogost sem. Amikor végül találtunk ácsot, az ácsnak csak egy embere volt. Én segítettem fölhúzni a gerendákat és szarufákat a lemeztelenített toronyra. A következő évben az ivándárdai és a borjádi templomtornyot újrabádogoztattuk.

Az interjúalany neve:

Magyar László

A fénykép címe:

Templomszentelési évforduló

A fénykép készítésének helye:

Magyarbóly

A fénykép készítésének ideje:

1958

Kulcsfigurák:

Vértesi Zoltán, Magyar László

1958. október 12. Templomszentelési évforduló. Mellettem az elődöm, Vértesi Zoltán nyugdíjas lelkész, mögötte a bajuszos Foltin Brúnó, Ormos Elek, háttérben Jasszmann Henrik gondnok és Peterdi Imre felügyelő

A gyülekezetet kitelepített németajkú gyülekezetek maradványai alkották néhány betelepített felvidéki családdal együtt. A központ Magyarbóly volt, ahol a 800 lélekből kb. 60-an maradtak. Valamikor ez volt az anyagyülekezet. Borjádön kb. 150-en, Ivándárdán kb. 50-en tartoztak a gyülekezethez. Kitelepítés előtt mindkét helység, Borjád is és Ivándárda is olyan erős filia volt, hogy önálló szervező lelkészek készítették elő az önállósulásukat.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Házasságkötés
A fénykép készítésének helye:	Magyarbóly
A fénykép készítésének ideje:	1959
A képen:	Ormos Edit, Magyar László

Kétségtelen, hogy életem egyik legfontosabb eseménye is Magyarbólyhoz kapcsolódik. Nem sokkal beiktatásom után megkértem Ormos Edit kezét Mohácson. Decemberben volt az eljegyzésünk és 1959. június végén, édesapám születésnapján az esküvőnk. Még siklósi segédlelkészként ismertem meg a mohácsi kolléga, Ormos Elek lányát.

Az interjúalany neve:

Magyar László

A fénykép címe:

Családi fotó az esküvőn

A fénykép készítésének helye:

Magyarbóly

A fénykép készítésének ideje:

1959

Kulcsfigurák:

Ormos Edit, Magyar László

A menyasszony mellett édesanyám, Antal Gizella, az ölében nővérem kislánya, Szecsódy Tamás, balra édesapám, id. Magyar Géza. A vőlegény mellett, vagyis mellettem Edit édesanyja, Rück Anna Mária, Ormos Elek és ifj. Ormos Elek; Menyasszony mögött az anyai nagymama, Radnóti Györgyné, tőle jobbra Ormos Mária és Ormos Anikó, tőle balra a magas férfi Ormos Zoltán; Jobbra fent másik magas férfi bátyám, dr. Magyar Géza; A kép bal oldalán a második álló nő nővérem, Szecsódyné dr. Magyar Ilona.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Az első gyermekkel
A fénykép készítésének helye:	Magyarbóly
A fénykép készítésének ideje:	1961
Kulcsfigura:	Lackó

1960. november végén született meg az első fiunk. Nehéz azt kifejezni, amit az ember ilyenkor érez. Számomra is nagyon nagy örömet jelentett. Végtelenül hálás voltam a feleségemnek is, de anyósomnak is önzetlen segítségéért. Örültem, hogy a kezdeti nehézségek után Lackó szépen fejlődött, Edit pedig otthon lehetett a kisfiával.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A kép címe:	A régi toronysüveg
A kép készítésének helye:	Szend
A kép készítésének ideje:	1960-as évek eleje

A szendi templom a régi toronysüveggel. Ahogyan a torony megtöri a járda vonalát, az arra enged következtetni, hogy az épület első terve torony nélkül készülhetett. Hogy az épület hosszát növelni tudják, az udvaron lévő kút felét bolthajtással fedték és arra építették fel a templom hátsó falát, így a kútnak a fele a templom alatt helyezkedik el.

A szendiek hívására 1963-ban úgy mondtam igent, hogy ehhez nem kértem engedélyt Káldy püspök úrtól, ezért később többször is kifejezte neheztelését. Amikor lehetőséget kaptam, hogy bemutatkozó látogatásra mehetek, a szendiek ismerősként és szeretettel fogadtak, de tudtam, hogy az előlegezett bizalom nem személyem ismeretéből fakad, hanem keresztapám, Piri Károly és édesapám szolgálatának a visszfénye.

A szendi templom papi széke – a Mózes-szék – ráccsal, ajtóval ellátott padocska a szószék lépcsőjével egybeépítve. Amikor bemutatkozó szolgálatom alkalmával az istentisztelet rendje szerint az oltárhoz indultam, kinyitottam a Mózes-szék ajtaját, és határozott lépéssel indulni akartam az oltárhoz. A homlokomra akkora ütést kaptam, hogy összerogytam, és térdrel az oltár zsámolyára estem. Az Úristen figyelmeztetett, hogy ha én szendi lelkész leszek, akkor nagyon nagy alázatra és nagyon sok imádságra lesz szükségem.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Az új torony
A fénykép készítésének helye:	Szend
A fénykép készítésének ideje:	1977 körül

Egy tavaszi vihar felszakította a toronysüveg bádofedésének az alját. Ekkor derült ki, hogy a barokk toronysüveg szarufái és a tartógerendák végei is – a csapolásokkal együtt – annyira elkorhadtak, hogy a magas toronysüveget csak a királygerenda tartja, és fennáll annak a veszélye, hogy az egész süveget egy erős szél lefordítja. A környéken nem akadt ács, aki a toronysüveg eredeti formájával az ácsmunkát vállalta volna. Felmentem Pestre, felkerestem Kotsis Ivánt, aki egyházunk akkori főépítésze volt, és tanácsát, segítségét kértem. Azt tanácsolta, hogy ha nincs pénzünk egy új, barokk toronysüveg elkészíttetésére, ami nyilván sokba kerül, a meghibásodott lebontása után egy alacsony, de arányos, sima toronysüveggel védjük meg a tornyot. Ha majd sok lesz a gyülekezet pénze, elkészíttetheti a régi toronysüveg másolatát. Már Nyíregyházán voltam, mire ez készen lett.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Az öreg paplak
A fénykép készítésének helye:	Szend
A fénykép készítésének ideje:	1968

A szendi öreg paplak az 1700-as években plébánia épület volt, de II. József uralkodása alatt a római katolikus gyülekezet megkapta a grófi uradalom épületét a Kocs felé vezető út elágazásában. Ez a római katolikus templom mellett van. Az evangélikusoknak akkor sikerült megszerezni a régi plébániát, ekkor önállósult a szendi gyülekezet, mely addig Szákkal közösen tartott lelkészt. 1966-ban határoztuk el, hogy új paplakot építünk, nehéz konfliktusok árán sikerült megvalósítani a tervet.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Paplaképítés közben
A fénykép készítésének helye:	Szend
A fénykép készítésének ideje:	1968
Kulcsfigura:	Magyar László

Családom számára legnehezebb időszak a bontásnak az az üteme volt, amikor már csak a megmaradó első két szobában lakhattunk, de a nagyszoba udvar felőli fala nem volt más, csak egy ponyva. Ebben az időszakban, 1967-ben született harmadik fiunk, István. Feleségem nagyon nehéz átmeneti körülmények közt állt helyt. Olyan helyzetben voltunk, hogy azt láttuk jónak, hogy legnagyobb fiunk, aki akkor már általános iskolába járt, egy évet feleségem szüleinél, Mohácson töltsön, és ott járjon iskolába.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Az új paplak
A fénykép készítésének helye:	Szend
A fénykép készítésének ideje:	1972

A gyülekezet egy része meglepődött az új paplak építésének a gondolatán. Azzal érveltek, hogy az elődöknek is jó volt az öreg paplak, más is felnevelte ott a maga gyerekeit. Igyekeztem meggyőzni a gyülekezetet, hogy belátható időn belül Szend és Szák – lelkészi szolgálat tekintetében – összevonásra kerül, és ott lesz a gyülekezet központja, ahol lakható paplak lesz. Csak amikor a gyülekezet közgyűlése igent mondott az új paplak építésére, akkor mertük leoltani a meszet és megrendelni a követ Badacsonytomajból. Már le volt oltva a mész is, megérkezett a lábazathoz való kő is, amikor bejött hozzám a gyülekezet két gondnoka, s bejelentették, hogy ők ellenzik az új paplak építését. Ha mégis belekezdünk, ők lemondanak. Tudtam, hogy tulajdonképpen nem a paplaképítés ellen vannak, hanem az építéssel járó gondok, felelősség és munka elől akarnak kitérni.

A lemondott gondnokok helyébe az Úristen adott két olyan gondnokot Pintér László és Mészáros János személyében, akik hűségesen végigcsinálták velem az új paplak építését. Olyanok jöttek segíteni, akire senki se számított. Az oroszlányi ifjúság tagjai Sztruhár András vezetésével egy hétig segítettek a bontási és szállítási munkákban. Még lelkésztársaim is jöttek és segítettek a bontott téglák tisztításában: Bödecs Barna győri lelkész szervezésében Simonfai Ferenc bokodi, Puskás János pusztavámi, Szebik Imre komáromi, Labossa Lajos tatabányai lelkészek munkája beépült a szendi paplakba.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	István fiam keresztelője
A fénykép készítésének helye:	Szend
A fénykép készítésének ideje:	1967
Kulcsfigura:	Magyar László

Legkisebb fiunk, István keresztelője, 1967. augusztus 30-án.

Az interjúalany neve:

Magyar László

A fénykép címe:

Laci fiam konfirmációja

A fénykép készítésének helye:

Szend

A fénykép készítésének ideje:

1974

Kulcsfigurák:

Magyar László, ifj. Magyar László

Laci konfirmációja. Mellettem Pintér László gondnok. Az első vonalban álló fiatalok: Matisz Zsolt, Orbán Sándor, Omischel Zsuzsa, ifj. Magyar László.

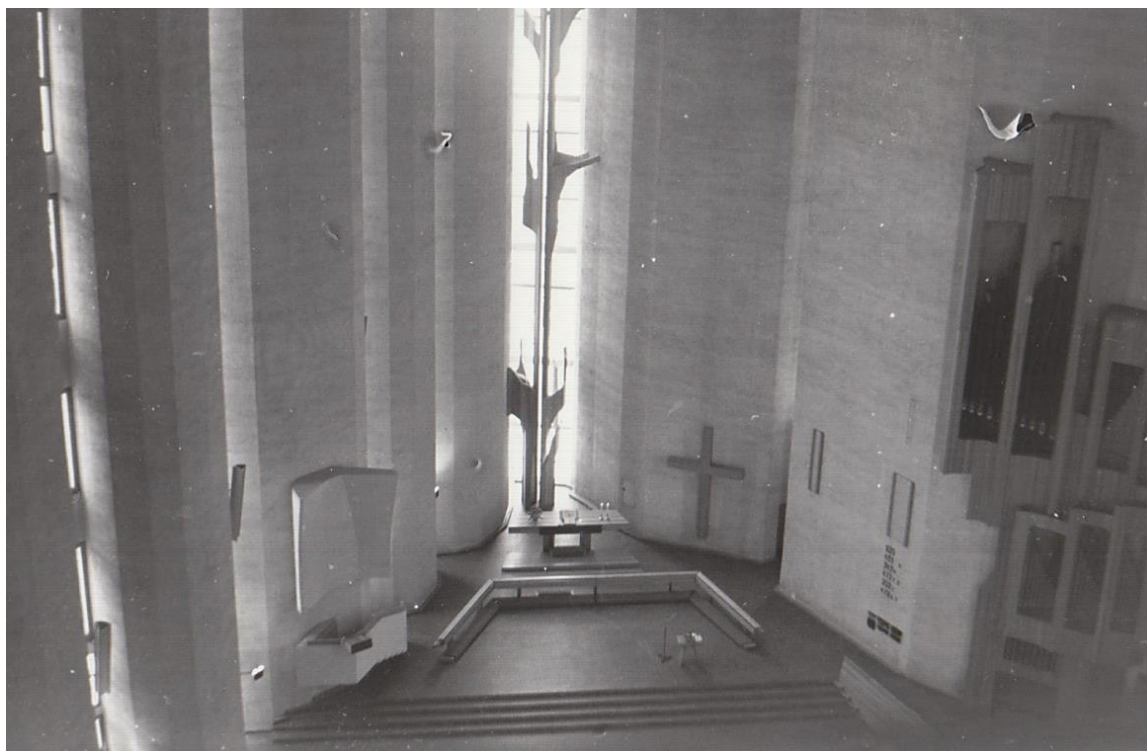
Laci továbbtanulását komoly töprengés előzte meg. A környék jobb gimnáziumaiban mindenütt vagy orosz szakot indítottak, vagy a kollégium okozott gondot. Majd az Evangélikus Életben olvastuk, hogy a Debreceni Református Kollégium várja az evangélikus tanulókat is. Fiamat magam mellé véve eljöttünk Debrecenbe, hogy ismerkedjünk a kollégiummal. Amit láttunk, az biztató volt, Laci is örömmel vette a lehetőséget. Odahaza megbeszéltük és együtt döntöttünk, hogy Laci Debrecenbe jelentkezik.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Finn barátok
A fénykép készítésének helye:	Tampere
A fénykép készítésének ideje:	1970
A képen:	Paavo Viljanen és felesége

Finnország, 1970. A Kaleva gyülekezet alapítója és templomépítő lelkésze, Paavo Viljanen és felesége Tamperében. Egyéves finnországi tartózkodásom sok barátsággal ajándékozott meg.

1970 szeptemberében a Lutheránus Világszövetség ösztöndíjával egy tanévre Finnországba mehettem. Már előző évben beköltöztünk az új paplakba, bár még volt rajta tennivaló, de már így is kényelmes otthonunk volt. Elmenetelem elsősorban a feleségemre hárított nagy terhet. Munkahelye volt, ráhárult a gyerekek gondja, a legkisebb óvodába járatása Szákra, télen a fűtés, a gyülekezetben a gyerekekkel való foglalkozás. Az istentiszteleti szolgálatokat Simonfay Ferenc bokodi és Puskás János pusztavámi lelkészek vállalták. Ők végezték a kazuáliákat [*alkalmi szolgálatokat*] is. Nem kérdeztem a gyülekezetet, de azok után, ahogy engem magamra hagytak a paplaképítésben, a gyülekezetnek nem is volt joga ehhez hozzászólni. Én rendeztem a dolgokat. Mikor hazajöttem, azért megkérdezte a volt gondnoknak a felesége: „Hát ez most mire volt jó?” A későbbiek során egyébként komoly hasznát vettem a finn tudásomnak, és a kapcsolatoknak: Szenden is voltak finn vendégeink bőségesen, meg majd Nyíregyházán is, Nyíregyházáról az énekkarral két nagy koncertkörutunk is volt Finnországba...

Az interjúalany neve:

Magyar László

A fénykép címe:

Kalevan Kirkko

A fénykép készítésének helye:

Tampere

A fénykép készítésének ideje:

1970

A tamperei evangélikus templom, a Kalevan Kirkko gyönyörű belső tere.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Felébredtek nagygyűlése
A fénykép készítésének helye:	Finnország
A fénykép készítésének ideje:	1971

Finn vendéglátóimnak köszönhetően a felébredtek több nagygyűlésen is részt vehettem.

Bennünk itthon nagy illúzió élt a finn ébredési mozgalmakról. Ezek tényleg nagy dolgok, de én azt tanultam meg ott, hogy a finnek is csak emberek. Ezek a finn ébredési mozgalmak sokszor eléggé merev magatartást tanúsító irányzatok, amik tőlem idegenek voltak. A laestadiánusoknál legalább ötféle irány volt, és egyik a másikkal nem tárgyalt...

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	A helsinki dóm lépcsőjén
A fénykép készítésének helye:	Helsinki
A fénykép készítésének ideje:	1971
A képen:	Magyar László

Többfelé jártam Finnországban, bár északon nem voltam. Seinäjoki volt a legészakibb rész, de hát az csak Közép-Finnországban van... Öröm volt a számunkra az is, hogy az utolsó hónapra a feleségem is kijöhetett. Az ösztöndíjamból annyit meg tudtam spórolni, hogy amikor hazajöttem, befejeztük a fürdőszobát.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Úrvacsoraosztás
A fénykép készítésének helye:	Finnország
A fénykép készítésének ideje:	1986
Kulcsfigura:	Magyar László

A nyíregyházi gyülekezeti kórossal első finnországi utunkra 1986 augusztusában került sor. Repülőgéppel utaztunk 36-40-en, a helsinki repülőtértől pedig a vendéglátó gyülekezetek biztosították az autóbuszokat. Úgy emlékszem, hogy első utunk alkalmával három gyülekezetben énekeltünk: Kajaaniban, Suolahtiban és Saloban. Volt, ahol több alkalommal is, például istentiszteleten, esti hangversenyen, gyülekezeti táborban. Volt, ahol táborban voltunk elhelyezve, volt, ahol családotknál. Sok személyes kapcsolat született. Nagyváti Pali és az énekkar tagjai is örültek a jól sikerült útnak, s elhatározták, hogy a finn körutat meg kell ismételni.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	A nyíregyházi gyülekezeti énekkarral
A fénykép készítésének helye:	Salo
A fénykép készítésének ideje:	1986
Kulcsfigura:	Magyar László

Salo, gyülekezeti táborhelyen az énekkarral, Finnországban.

Az asszonyok, fekete alapon fehér hímzéssel a női szólamok minden tagjának mellényt készítettek, a férfiaknak egyforma nyakkendőt vásároltak. A gyakorlásban Nagyváti Palinak Jósvai Lászlóné Buchala Emmike segített, ki énektanár volt. Gyülvészi János, a református gyülekezet kántora pedig orgonajátékával járult hozzá a felkészüléshez.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Élim kápolnájában
A fénykép készítésének helye:	Nyíregyháza
A fénykép készítésének ideje:	1990
Kulcsfigurák:	Bogár Ágnes, Magyar László

Bogár Ágnes otthonvezetővel, közepén Tuovi Vastela finn diakonisszával Élim kápolnájában 1990-ben.

Nagy Gyula püspök, akihez a szeretetintézmények ügyintézése tartozott, engem bízott meg az Élim Egészségügyi Gyermekotthon igazgatólelkészi teendőivel. Én csak úgy voltam hajlandó ezt a feladatot vállalni, ha a 3. körzetből átkerülök a 6. számú lelkészi körzetbe, mert Élim a támogatását elsősorban az itt élőkől kapta, akik zöldséggel, gyümölccsel sok segítséget adtak Élimnek. Ebben a körzetben volt mindig, minden ősön eredményes gyűjtés Élimnek. A város keleti külterületén, a 3. lelkészi körzetben lakók nem is tudták, hogy hol van Élim, vagy, hogy az evangélikus egyháznak van otthona a fogyatékkal élőknek. A körzet központja Élim kápolnája volt, ha más vezeti Élimet, mint a gyülekezetet, könnyen elidegenednek egymástól, Élim és a gyülekezet. 1988-ban kezdtem meg Élimben és a 6. körzetben a szolgálatomat.

Élimben nagyarányú fejlesztést tudtunk végrehajtani, finn kapcsolataink révén a kajaani központi fogyatékos otthontól egy kamionnyi, számukra felesleges vagy lecserélt felszerelési tárgyat kaptunk. Egy részét jól tudtuk használni, amit meg nem, azt raktároztuk. A finn barátainktól kapott fürdető kád adta az inspirációt az új fürdőszoba felépítésére a Derkovits utcai intézményben.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Német vendégekkel
A fénykép készítésének helye:	Nyíregyháza
A fénykép készítésének ideje:	1995
Kulcsfigura:	Magyar László

Német vendégekkel Élimben, 1995 szeptemberében. A rendszerváltást követően már nem akadályozta semmi, hogy ápoljuk külföldi kapcsolatainkat.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Fogadott lányunk, Bimbó
A fénykép készítésének helye:	Nyíregyháza
A fénykép készítésének ideje:	1995
Kulcsfigura:	Bimbó

Bimbóval Élimben, 1995. október 23-án, az ünnepségen.

A fogyatékkal élők elhelyezésére szolgáló diakóniai intézmény lakóinak általában van „pótszülőjük” a gyülekezetből. Bimbó egy fogorvosi kezelés alkalmával választott ki magának, mi pedig elfogadtuk őt gyermekünknek. Rendszeresen elhoztuk magunkhoz, megünnepeltük a születésnapját, még ausztriai üdülésre is vittük magunkkal.

Az interjúalany neve:

Magyar László

A fénykép címe:

A Joób Olivér Szeretetotthon szentelése

A fénykép készítésének helye:

Benkőbokor

A fénykép Készítésének ideje:

1996

A képen:

D.Szebik Imre, Bozorády Zoltán, Magyar László

A Joób Olivér Szeretetotthon szentelésén, középen D.Szebik Imre püspök, jobbján Bozorády Zoltán esperes, balján Magyar László.

Amikor azon gondolkodtunk, hogy a visszakapott iskolaépületeket hogyan tudnánk a gyülekezet építésére felhasználni, több elgondolás is számításba jött. Úgy láttuk, hogy szükség lenne óvodára, öregotthonra, de a legmegvalósíthatóbbnak tűnt az, ha megpróbálunk szociális gondoskodást, elsősorban étkezést biztosítani azoknak az idős embereknek, akik a tanyákon egyedül élnek, mert a hozzátartozóik vagy a városba költöztek, vagy az ország más vidékére mentek munkát keresni. A város még nem foglalkozott akkoriban a tanyán élő idősök szociális gondozásával. Így jött létre a Joób Olivér Szeretetintézmény.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Az elkészült szeretetotthon
A fénykép készítésének helye:	Benkőbokor
A fénykép készítésének ideje:	1996

Nagy összefogással, szakemberek segítségével, a Kalevala Kft. vezetőjének áldozatos támogatásával és irányításával kezdtük meg az egykori iskola átalakítását, a konyha és szükséges mellékhelyiségei, az emésztőrendszer, a gáztelepítés kiépítését. Munka közben derült ki, hogy az egyik épülethez később hozzáépített új rész téglái annyira salétromosak, hogy a fundamentumig le kellett bontani és az egészet újra felépíteni. Akkor 20, manapság 400 idős emberre főznek itt, a tanyagondnoki szolgálat szállítja házhoz az ebédet.

Az interjúalany neve:	Magyar László
A fénykép címe:	Gyülekezeti kirándulás Kölcse
A fénykép készítésének helye:	Kölcse
A fénykép készítésének ideje:	2000.
Kulcsfigura:	Magyar László

Gyülekezeti kirándulás Kölcse. Középen guggol Nagyváti Pál, mellette széken Labossa László, kölcsei lelkész. Balra fenn Magyar László.

Számunkra kedves kirándulás volt Kölcse látogatásunk is, a kölcsei gyülekezettel való kapcsolat erősítését szolgálta, de nem csak a legkeletibb evangélikus gyülekezetet látogattuk meg, hanem a szatmári műemlékeket is. Délelőtt az istentiszteleten voltunk együtt és az ebéden, délután megnéztük Sonkád templomát, aztán a szatmárcsekei temetőt, Kölcsey Ferenc síremlékét s a túristvándi vízimalmot. Színes és jól sikerült kirándulás volt.